

● Reda sloot zich aan bij terreurgroep uit 'stoerdoenerij'

'IS heeft mijn zoon gestolen'

De 21-jarige Reda Nidalha uit Leiden vertrok naar Syrië om te strijden met IS. Zijn vader is de wanhoop nabij.

door Lisanne van Sadelhoff

Mohamed Nidalha (50) zit in de woonkamer van zijn rijtjeshuis. Met beide handen wijst hij naar zijn hoofd. Daar zit Reda, altijd, continu. „Ieder uur van de dag denk ik aan mijn zoon. Wat doet hij, eet hij goed, leeft hij nog? Hij is nu al anderhalf jaar weg. Anderhalf jaar!”

Het is helemaal moeilijk met die feestdagen. Oké, Mohamed viert kerst noch oud en nieuw omdat hij ‘gematigd moslim’ is, maar toch: families bij elkaar, zorgeloze, warme gezelligheid, behalve bij de familie Nidalha. „Diep in mijn hart weet ik dat Reda niet eens kan terugkomen, al zou hij willen. Jongens die van IS wegvluchten, zijn ten dode opgeschreven.”

Zijn zoon zit volgens hem in de val. Mohamed krijgt er hyperventilatie van. Is meer gaan roken, tegen de stress. Anders houdt hij het niet vol, dat malen in zijn hoofd en dat grote gemis. Hij loopt bij een psycholoog om het hoofd te leggen.

In juni 2014 ging Reda, zoon van een Marokkaanse verpleegster en een betonbewerker, ervandoor. Hij was toen 19. ‘Ik ga kinderen en vrouwen helpen die verkracht worden in Syrië’, zei hij tegen zijn zusje. Hij zat toen al in Istanbul. Een jonge jongen, boos op de wereld. Vastberaden op weg naar Raqqa. „Ik had hem kunnen tegenhouden. Als ik het had geweten, had ik zijn papieren afgepakt en hem met kettingen vastgelegd.”

Na dat telefoontje uit Turkije volgden zes weken stilte. „Ik was boos op Reda en radeloos. Belde de politie, de

AIVD. ‘Houd mijn zoon alsjeblieft tegen’. Ze zeiden dat ze niets konden doen omdat er geen internationaal arrestatiebevel was. Onbegrijpelijk. Zijn moeder, mijn ex-vrouw, stortte in. We hebben elkaar dagen huilend aan de telefoon gehad.”

Na die zes weken belde Reda Mohamed. ‘Papa, ik zit in Syrië. Je moet het maar accepteren.’ Er was opluchting: hij leeft nog. Maar ook paniek: hij komt niet meer terug.

Papa. Zo noemt Reda zijn vader nog steeds. „Hij heeft mij op de ergst mogelijke manier teleurgesteld. Wat spookt hij uit in Syrië? Voor zijn vertrek hadden we een goede band. Hij kwam naar me toe met grappen en problemen.” Zoals die ene keer, toen hij echt ‘diep, diep in de shit’ zat. Toen begon het allemaal.”

Reda zat volgens zijn vader al een tijd niet lekker in zijn vel. Op school ging het slecht met zijn opleiding elektrotechniek. Hij kon geen stageplaats krijgen, belandde in het criminale circuit. Gevaarlijke gasten, noemt Mohamed de jongens met wie zijn zoon door de straten van Leiden slenterde. „Reda kwam bij me. ‘Papa, ik heb problemen. Ik wil uit die benade, maar ze laten me niet gaan’. Ik zei: ‘Ga naar België, naar je oom’.”

Tweemaal is Reda, volgens Mohamed uit angst, naar België gegaan. De tweede keer streek hij neer in een kamer bij een vriend in Antwerpen, die hij had ontmoet via internet. Het was volgens Mohamed een aanhanger van Sharia4Belgium. „Daar is hij gehersenspoeld”, zegt Mohamed. „Ineens droeg Reda witte jurken en een baard. Hij was nooit geïnteresseerd in geloof en nu ging hij ineens naar preken en lezingen.”

Mohamed schaamt zich niet voor de radicalisering van zijn zoon. „Natuurlijk, ik keur het af. Maar ouders van dit soort jongeren zouden er juist open over moeten zijn, om meer ellende te voorkomen. Ik heb niets fout gedaan. Reda en zijn zusjes kregen een prima opvoeding, met de juiste normen en waarden. Hij kwam niets tekort, was ook niet verwend.”

Behalve verdriet voelt Mohamed ook woede. Heel veel woede. Hij is boos op de Nederlandse Staat. „Ze hadden Reda in Turkije moeten laten oppakken. Nederland had meer kunnen doen.” Met andere ouders

kondigde hij aan de overheid aan te willen klagen voor het vertrek van hun kinderen. Maar vooral is hij boos op zijn zoon. „Reda verkiest IS-strijders, die dood en verderf zaaien, boven zijn ouders. Welke zoon doet dat?”

Een zoon die ontvankelijk is voor ‘slechte invloed’. „Reda is geen makkelijk kind. Moeite met leren, gesloten, last van ADHD. Een makkelijke prooi.” Mohamed weet: het is geen excus, misschien wel een reden.

Het gezin Nidalha ging nooit naar een moskee. „Ik denk ook dat Reda daar niet zit vanuit zijn geloof. Het is stoerdoenerij.” Mohamed laat een filmpje zien op zijn iPad. Een week voor vertrek gemaakt. Een



● Reda (boven) belde na zes weken zijn vader Mohamed: ‘Papa, ik zit in Syrië. Je moet het maar accepteren.’
foto Marco Okhuizen

rappende Reda met vrienden. Drankflessen, meiden in korte broekjes.

Eén keer in de zoveel maanden heeft Mohamed contact met Reda. Via Facebook, Skype, telefoon. Eerst probeerde hij zijn zoon over te halen terug te komen. Wil je je eigen huis in Nederland? Wil je het stuk grond van de familie in Marokko? ‘Nee papa, dat is onreine grond.’ In de latere gesprekken mag Mohamed niets meer vragen. ‘Hier gaat alles goed, papa’. En daar moest papa het mee doen.

„Iedere keer als ik bomaanslagen op tv zie of onthaaldingsfilmpjes, kijk ik: zit Reda ertussen? Ik wil zo graag zeggen: nee, zo is mijn zoon niet, maar dat kan ik niet. Ik herken hem niet meer op de foto’s op Facebook.” Reda met een kalasnikov, Reda met een bivakmuts, met een sjerp kogels om zijn nek. „Die ogen, die gezichtsuitdrukking. Die ken ik niet. Dat is niet Reda van vroeger. En toch: ik kan aan zijn gezicht zien dat hij daar niet gelukkig is.”



IS-bolwerk in Ramadi heroverd

BAGDAD. Iraakse troepen hebben gisteren een overheidscomplex in het centrum van Ramadi heroverd op IS. Het is een belangrijke stap bij de verdrijving van de terreurgroep uit de stad. Er wordt nog hevig gevochten om de

IS-strijders er helemaal weg te verjagen. Het heroverde complex gold als het laatste bolwerk van IS in de provinciehoofdstad, ongeveer 100 kilometer ten westen van Bagdad. In andere wijken van Ramadi zijn de IS-strijders nog niet verdwenen.

Het offensief wordt bemoeilijkt door zelfmoordterroristen, sluipschutters en boobytraps die door IS-strijders zijn aangelegd. De Amerikaanse luchtmacht ondersteunt de opmars van het regeringsleger met luchtaanvallen.